

Промисловість у серпні 2018 року

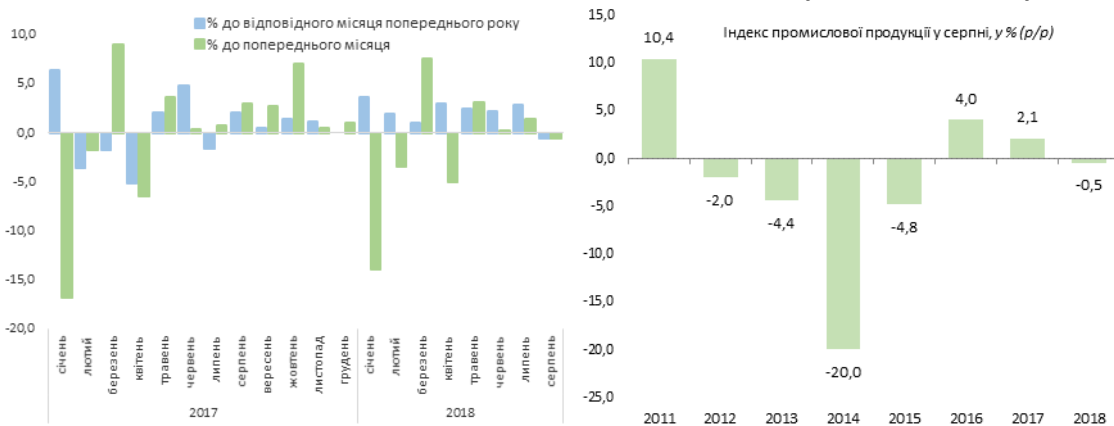
У серпні 2018р. (р/р), вперше у поточному році, у промисловому виробництві спостерігалось зменшення - на 0,5%. Негативний внесок був сформований постачанням електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, а також переробною промисловістю. У розрізі основних промислових груп продовжувало зростати виробництво інвестиційних товарів (на 0,5%) та товарів проміжного споживання (на 0,3%), в той час, як зменшилося виробництво споживчих товарів тривалого використання (на 11%), споживчих товарів короткострокового використання (на 1,7%) та групи енергія (1,1%).

Разом з тим, у січні-серпні 2018р. (п/п) кумулятивні показники за всіма агрегованими видами промислової діяльності **лишаються позитивними** і становлять у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – **2,9%**, переробній промисловості – **2%** та добувній промисловості – **2%**. Загалом **промислове виробництво** зросло на **2,2%** (п/п) (проти 0,3% у січні-серпні 2017р. та 2,6% у січні-липні 2018р.).

За підсумками 2018р. у **промисловості** очікується продовження зростання виробництва (на рівні 3 [±1]%) у розрізі всіх агрегованих видів промислової діяльності, що буде підтримане інвестиційним, зовнішнім та споживчим попитом, а також зростанням пропозиції сировини для переробки з боку с/г та добувної промисловості.

«у серпні 2018р. (р/р), вперше у поточному році, спостерігалось зменшення промислового виробництва - на 0,5%»
«разом з тим, кумулятивні показники за підсумком січня-серпня 2018р. (п/п) лишаються позитивними – зростання на 2,2%»

Рис. 1. Промисловість України, %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні види промисловості, %

	Липень 2018р.	внески	Серпень 2018р.	внески	Січень-серпень 2018	Частка у пром., 2017р.
Промисловість, в цілому	2,9	X	-0,5	X	2,2	100
Добувна промисловість	4,5	1,2	2,3	0,6	2,0	14,6
Переробна промисловість	2,3	1,3	-0,5	-0,3	2,0	65,0
Постачання електроенергії, газу, пари	3,2	0,4	-6,4	-0,8	2,9	19,4
<i>Харчова</i>	-1,9	-0,3	-1,0	-0,1	-1,9	21,0
Текстильна	-0,8	-0,01	-1,7	-0,02	-1,9	1,0
Деревообробна, целюозна, поліграфічна	-1,4	-0,05	-1,9	-0,1	2,7	3,3
Кокс, нафтопереробка	1,4	0,03	-7,6	-0,2	3,6	3,8
Хімічна	9,5	0,2	10,3	0,2	29,9	2,7
Фармацевтика	-2,1	-0,03	-6,5	-0,1	-2,2	1,3
Будматеріали	-0,9	-0,05	-0,2	-0,01	-1,7	5,1
Металургія	5,6	0,6	1,7	0,2	2,3	18,2
Машинобудування	1,0	0,1	-1,5	-0,2	4,8	7,0

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Серед видів промислової діяльності позитивні результати спостерігалися:

у **хімічному виробництві** – прискорення зростання до **10,3%** у серпні 2018р. (р/р) (9,5% у липні 2018р. та 33,0% у серпні 2017р., частка у структурі реалізації промислової продукції за 7 міс. 2018р. – 2,3%, частка експорту у структурі реалізації продукції за видом діяльності за 7 міс. 2018р. – 32,3%) в умовах надзвичайно високої статистичної бази порівняння серпня 2017р. Збільшення підтримувалося високими темпами виробництва ТОВ «Карпатнафтохім» (високий рівень замовлень в пільгових умовах закупівлі сировини), відновленням у серпні 2018р. виробництва на ПрАТ «Северодонецьке об'єднання АЗОТ» (після тривалого простою з квітня минулого року), а також внутрішнім попитом з боку суміжних видів діяльності та зовнішнім попитом (за оперативними даними ДФС за 8 міс. 2018р. (п/п) експорт гр. 28-40 «Продукція хімічної промисловості» у фізичному виразі зріс на 8,7%).

«у серпні 2018р. (р/р) позитивний внесок у індекс промислової продукції мали добувна промисловість, виробництво хімічної продукції з найвищими темпами зростання серед інших галузей промисловості, та виробництво металургійної продукції»

«у хімічному виробництві зростання зумовлено відновленням виробництва на ключових підприємствах»

У серпні 2018р. (р/р) у підвидах **хімічного виробництва** зростання спостерігалось у: виробництві **основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах** – на 18,8% (частка у структурі реалізації хімічного виробництва за 7 міс. 2018р. 70,1%, частка експорту у структурі реалізації продукції за видом діяльності – 40,6%); **виробництві фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик** – на 2,4% (7,9% та 4,4% відповідно); **виробництві мила та мийних засобів, засобів для чищення та полірування, парфумних і косметичних засобів** – на 1,2% (10,9% та 15,1% відповідно);

у добувній промисловості – зростання на **2,3%** (4,5% у липні 2018р. та «мінус» 6,8% у серпні 2017р., частка у структурі реалізації промислової продукції за 7 міс. 2018р. – 14,6%) за рахунок збільшення **добування сирової нафти та природного газу** (зростання на 7,3%) і **кам'яного та бурого вугілля** (на 7,2% відповідно) через відкриття нових родовищ як природного газу, так і нафти, інтенсифікації видобутку енергоресурсів на діючій ресурсній базі, а також необхідність поповнення складських запасів перед початком опалювального сезону та зменшення залежності від імпорتنих енергоносіїв.

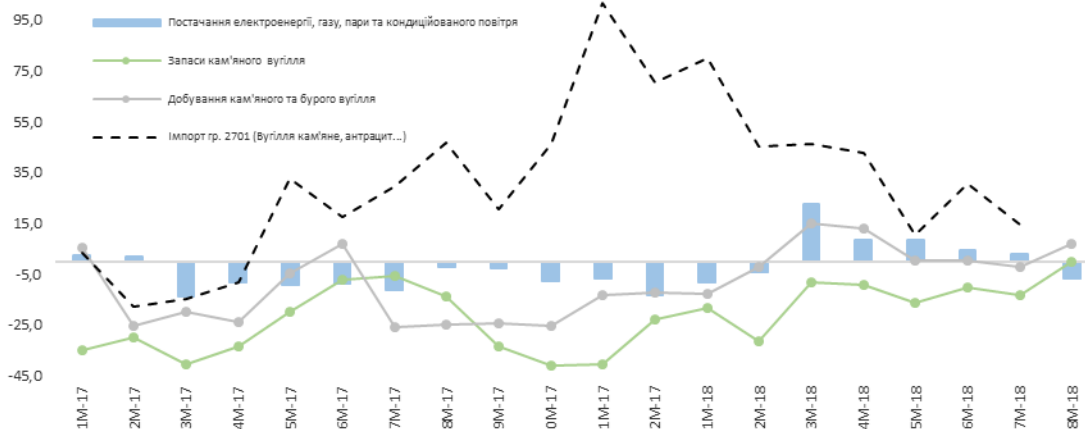
Довідково. За оперативними даними АТ «Укргазвидобування», видобуток природного газу за 8 міс. 2018р. становить 10,2 млрд.м³, що відповідає тенденції нарощування видобутку. Це плюс 0,08 млрд.м³ порівняно з показником за 8 міс. 2017р. У липні 2018р. «Укргазвидобування» отримало рішення від Державної служби геології та надр України щодо подовження дії 39 спецдозволів на користування надрами на 20 років на наявних родовищах. Наразі, «Укргазвидобування» продовжує активні геологорозвідувальні роботи згідно наявних ліцензій та відкриває нові родовища. Зокрема, у серпні 2018р. «Укргазвидобування» відкрило нове родовище у Харківській області.

Джерело. www.ugv.com.ua

За даними «ДТЕК Енерго» компанія інвестувала у модернізацію і розвиток своїх підприємств 3,3 млрд. грн. Зокрема, за 6 міс. 2018р. компанія ввела в експлуатацію 17 лав на шахтах та планує до кінця року запустити ще 14 лав.

Джерело. www.dtek.com.ua

Рис. 2. Добування кам'яного та бурого вугілля, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, запаси вугілля кам'яного, фізичні обсяги імпорту гр. 2701 «Вугілля кам'яне», у % (р/р)

Джерело. Держстат

у металургійному виробництві – зростання на **1,7%** (5,6% у липні 2018р. та 1,7% у серпні 2017р., частка у структурі реалізації промислової продукції за 7 міс. 2018р. – 19,3%, частка експорту у структурі реалізації продукції за видом діяльності - 59,6%) в умовах покращення ситуації із забезпечення підприємств залізорудною сировиною та коксом, проведення модернізації виробничих потужностей, сприятливої цінової кон'юнктури на світових ринках чорних металів (за оперативними даними ДФС за 8 міс. 2018р. (п/п) експорт гр. 72-83 «метали та вироби з них» у фізичному виразі зріс на 9,8%), а також внутрішнього інвестиційного попиту сформованого з боку будівельної сфери (у серпні 2018р. (р/р) обсяг будівництва інженерних споруд зріс на 6,4%);

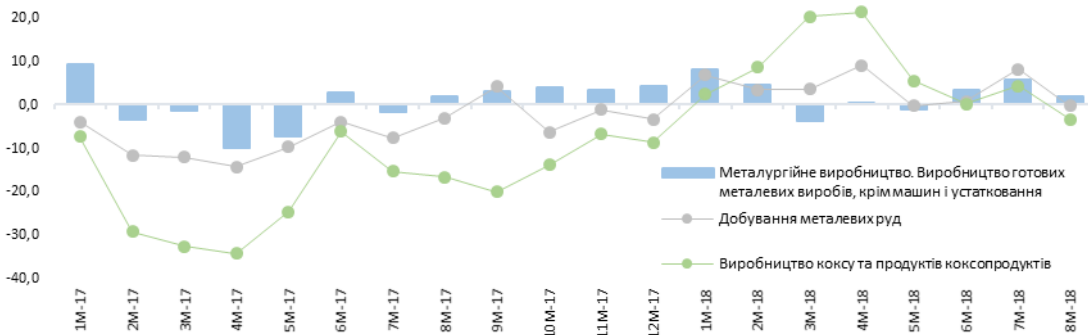
Довідково. За даними ОП «Укрметалургпром» у серпні 2018р. (р/р) на металургійні підприємства обсяг поставок коксу зріс на 2%, залізної руди на 16%. За 8 міс. 2018р. (п/п) загальний обсяг коксу отриманий металургами збільшився на 7% (частка вітчизняного виробництва становить 96%, а іноземного – 4%), залізної руди - на 26% відповідно (99,9% та 0,01% відповідно).

Джерело. «Укрметалургпром»

«у добувній промисловості зростання видобутку паливно-енергетичних ресурсів було підтримане відкриттям нових родовищ та інтенсифікацією видобутку на основі діючої ресурсної бази»

«у металургійному виробництві зростання забезпечувалося сприятливою ціновою кон'юнктурою на світових ринках та стабільним забезпеченням сировиною»

Рис. 3. Металургійне виробництво, добування металевих руд і виробництво коксу та коксопродуктів, у % р/р

Джерело. Держстат

У розрізі видів металургії у серпні 2018р. (р/р) спостерігалось зростання, зокрема, у **металургійному виробництві** – на 2,0% (частка у структурі реалізації продукції металургії за 7 міс. 2018 р. – 90,9%, частка експорту у структурі реалізації продукції за видом діяльності – 62,8%) та у **виробництві готових металевих виробів** – на 0,9% (9,1% та 27% відповідно).

Довідково. За даними Держстату у серпні 2018р. (р/р) у металургії найбільші темпи зростання спостерігалися у виробництві труб, порожнистих профілів і фітингів зі сталі - на 12,4%, обробленні металів та нанесення покриття на метали; механічне оброблення металевих виробів – на 10,8%, куванні, пресуванні, штампуванні, профілюванні; порошковій металургії – на 10,1%; виробництві будівельних металевих конструкцій і виробів – на 5,2%.

За даними Worldsteel у серпні 2018р. у світовому рейтингу виробників сталі, завдяки зростанню темпів сталевих виробництва, Україна піднялась на 12 місце (13 місце у липні 2018р., 11 місце у серпні 2017р.).

Джерело: www.worldsteel.org

Серед видів промислової діяльності негативна динаміка спостерігалась:

у постачанні електроенергії, газу пари та кондиційованого повітря – скорочення на **6,4%** (3,2% у липні 2018р. та «мінус» 1,8% у серпні 2017р., частка у структурі реалізації промислової продукції за 7 міс. 2018р. – 19,1%) через зменшення виробництва електроенергії на теплових електростанціях (на 29,7%) на тлі відновлення після закінчення планових ремонтних робіт виробництва на атомних (зростання на 22,2%).

Довідково. За даними Держстату у серпні 2018р. (р/р) виробництво електроенергії на атомних електростанціях зросло на 22,2% (частка у структурі виробництва електроенергії у серпні 2018р. складала 62,0%), гідроелектростанціях – на 30,2% (6,6% відповідно), сонячних – на 26,6% (0,8% відповідно). В той час, як на теплових електростанціях - зменшення на 29,7% (29,8% відповідно), на вітрових – на 8,5% (0,8% відповідно). Частка альтернативних джерел енергії у структурі електроенергетики за 8 міс. 2018р. становило 10,1% (порівняно з 7,7% за 8 міс. 2017р.).

За даними НАЕК «Енергоатом» у серпні 2018р. було введено на повну потужність третій енергоблок Южно-Української АЕС, який відтепер працює виключно на американському паливі компанії Westinghouse. Наразі, Україна - єдина країна, що використовує альтернативні постачання ядерного палива для спроектованих у колишньому СРСР реакторів типу ВВЕР-1000.

Джерело. tre.kmu.gov.ua; www.energoatom.kiev.ua.

у машинобудуванні – зменшення на **1,5%** (1% у липні 2018р. та 11,3% у серпні 2017р., частка у структурі реалізації промислової продукції за 7 міс. 2018р. – 6,9%) внаслідок зниження виробництва у більшості підвидів продукції в умов високої статистичної бази порівняння серпня 2017р. Єдиним підвидом, в якому спостерігалось зростання, було **виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів** (на 10,2%) за рахунок внутрішнього попиту (зокрема, з боку залізничного транспорту з метою оновлення рухомого складу).

Довідково. За даними Держстату у серпні 2018р. (р/р) у транспортному машинобудуванні виробництво вагонів вантажних зросло на 22,6%, кузовів для причепів – на 6,5% та контейнерів – на 0,9%. Крім цього, в інших видах зросло виробництво валів інших у 2р., провідників ізольованих електричних – у 1,5р, трансформаторів інших - у 1,4р., насосів відцентрових багатоступінчастих – на 30,3%, провідників електричних – на 16,6%, машин пральних та сушіння одягу – на 13,5%.

За 8 міс. 2018р. (п/п) на Крюківському вагонобудівельному заводі зросло виробництво вантажних вагонів у 1,82р., або на 1045 вагонів до 2314 одиниць.

Джерело. www.economics.unian.net

«у серпні 2018р. (р/р) найбільший негативний внесок у індекс промислової продукції мало постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря («мінус» 0,8 в.п.)»

«у серпні 2018р. (р/р) зменшення виробництва у машинобудуванні відбувалося в умовах високої статистичної бази порівняння серпня 2017р. («плюс» 11,3%)»

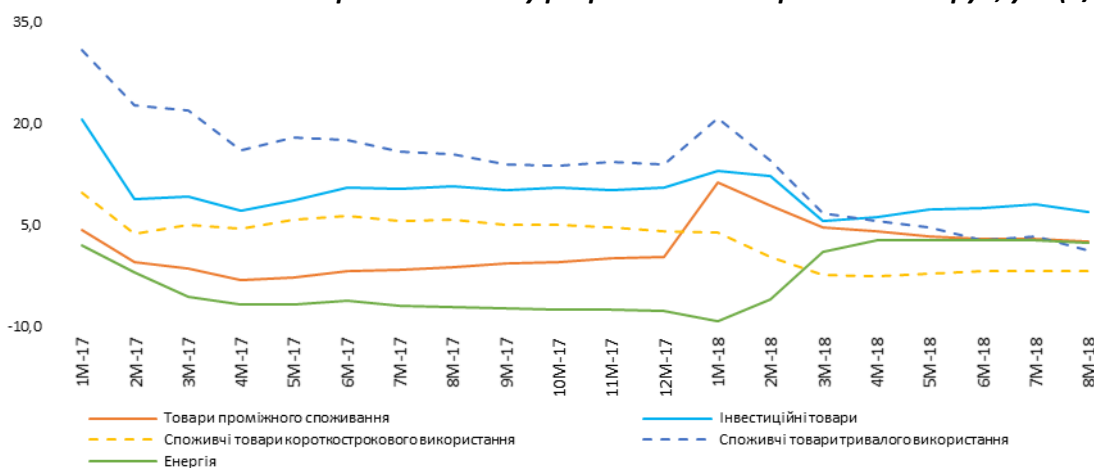
За даними «Укравтопром» у серпні 2018р. (р/р) виробництво автобусів зменшилося на 17,6%, легкових автомобілів – на 35,7% та вантажних автомобілів – на 96,9%. У серпні серед автомобільних заводів виробничу діяльність здійснювали «Єврокар» (вироблено 413 легкових автомобілів), «Черкаські автобуси» (30 автобусів та 1 вантажний автомобіль), «Еталон» (18 автобусів) та «ЗАЗ» (6 автобусів).

Джерело. www.ukrautoprom.com.ua

Кумулятивні показники. За підсумками січня-серпня 2018р. (п/п) зростання промислового виробництва уповільнилося до 2,2% (2,6% у січні-липні 2018 р.), у т. ч. у постачанні електроенергії, газу пари та кондиційованого повітря – до 2,9% (4,1% відповідно) та переробній промисловості – до 2,0% (2,4% відповідно). У добувній промисловості темп зростання незмінився 2,0% (2,0% відповідно).

У розрізі основних промислових груп у січні-серпні 2018р. (п/п) збільшення виробництва спостерігалось у групі інвестиційних товарів – на 7,0% (10,8% у січні-серпні 2017р.), товарів проміжного споживання – на 2,5% («мінус» 1,3% відповідно), енергії – на 2,3% («мінус» 7,1% відповідно) та споживчих товарів тривалого використання – на 1,2% (15,4% відповідно). В той час, як у виробництві споживчих товарів короткострокового використання – зменшення на 1,8% («плюс» 5,8% відповідно).

Рис. 4. Промисловість у розрізі основних промислових груп, у % (п/п)

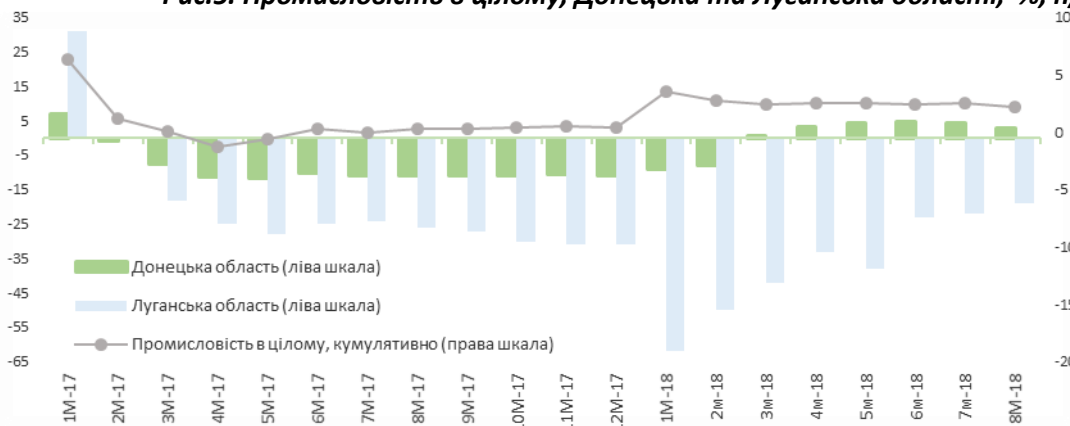
«у січні-серпні 2018р. (п/п), як і у січні-липні, у всіх основних підвидах промисловості спостерігалось зростання»

«інвестиційні процеси які відбуваються в економіці є підґрунтям для підвищення ефективності виробничого процесу у майбутньому»

Джерело. Держстат

Регіональний розріз. У січні – серпні 2018р. (р/р) кількість регіонів, які отримали позитивний результат становила – 16 (17 у січні-серпні 2017р.). У регіональному розрізі Донецька обл. продемонструвала збільшення виробництва на 3% в умовах збільшення видобування вугілля, в той час як Луганська обл. - скорочення на 19%. За оцінками МЕРТ внесок цих областей у промисловість у січні-серпні 2018р. становив «плюс» 0,2 в.п.

Рис.5. Промисловість в цілому, Донецька та Луганська області, %, п/п

«у січні-серпні 2018р. (п/п) кількість регіонів, які отримали позитивний результат становила 16 (порівняно з 15 регіонами у січні-липні 2018р.)»

«у січні-серпні 2018р. за оцінками Мінекономрозвитку, внесок у індекс промислової продукції Донецької обл. становив «плюс» 0,4 в.п. та Луганської - «мінус» 0,2 в.п.»

Джерело. Держстат

Основними стримуючими чинниками в даних областях залишаються перманентні бойові дії, транспортні обмеження щодо переміщення вантажів, низька пропускна спроможність транспортної інфраструктури Укрзалізниці, втрата контролю над підприємствами на неконтрольованій території. Найбільш позитивні результати у промисловості зафіксовано у Сумській та Івано-Франківській обл. через збільшення виробництва харчової, текстильної та хімічної продукції.

Табл. 2. Індекс промислової продукції (регіональний розріз), п/п

Найбільші темпи зростання				Найбільші темпи падіння			
	8м 2018р.	Частка у структурі, 8м 2017р.	внески, в.п.		8м 2018р.	частка у структурі, 8м 2017р.	внески, в.п.
Івано-Франківська	14,7	2,0	0,3	Луганська	-19,0	1,2	-0,2
Сумська	9,7	1,9	0,2	Рівненська	-11,1	1,6	-0,2
Чернівецька	7,5	0,5	0,04	Одеська	-6,9	2,5	-0,2
Волинська	7,2	1,3	0,1	Хмельницька	-4,8	1,9	-0,1
Закарпатська	5,0	1,0	0,1	Чернігівська	-2,0	1,2	-0,02

Джерело. Держстат

Очікування. За підсумками 2018р. у промисловості очікується зростання виробництва у розрізі всіх агрегованих видів промислової діяльності, що буде підтримане інвестиційним, зовнішнім та споживчим попитом, а також зростанням пропозиції сировини для переробки з боку с/г та добувної промисловості.

Ризики. Погіршення зовнішньої кон'юнктури, девальваційні процеси на фоні ускладнень із здійсненням зовнішніх запозичень, дефіцит енергетичного вугілля, загострення ситуації на сході країни, обмеження судноплавства в Азовському морі та Керченській протоці з боку РФ, запровадження торговельних обмежень з боку інших країн.

«за підсумками 2018р. очікується, що зростання індексу промислової продукції буде на рівні 3 [±1]»